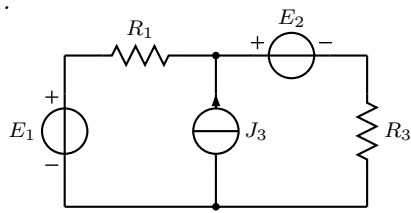

1.

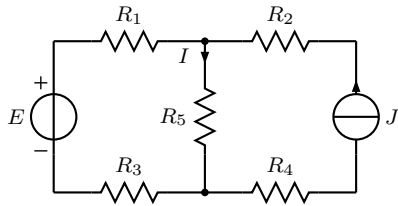

Laske kerrostamalla vastuksessa R_1 kuluva teho P_1 .

$$R_1 = 1 \, \Omega \quad R_2 = 2 \, \Omega \quad E_1 = 12 \, \text{V}$$

$$E_2 = 3 \, \text{V} \quad J_3 = 2 \, \text{A}.$$

2.

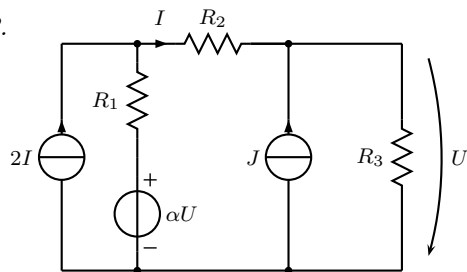
Laske Nortonin menetelmällä vastuksen R_5 virta I .

$$J = 1 \, \text{A} \quad E = 2 \, \text{V} \quad R_1 = 1 \, \Omega$$

$$R_2 = 3 \, \Omega \quad R_3 = 5 \, \Omega \quad R_4 = 7 \, \Omega$$

$$R_5 = 9 \, \Omega.$$

3.

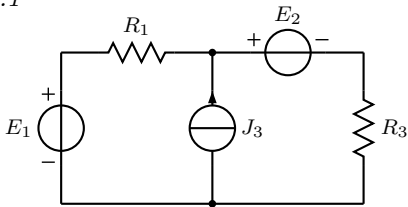

Laske jännite U .

$$R_1 = 1 \, \Omega \quad R_2 = 1/2 \, \Omega \quad R_3 = 1/3 \, \Omega$$

$$J = 2 \, \text{A} \quad \alpha = 3.$$

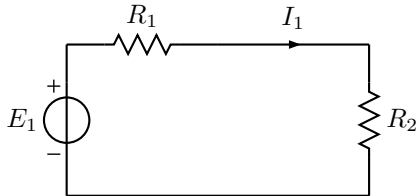
0.1

Laske kerrostamalla vastuksessa R_1 kuluva teho P_1 .

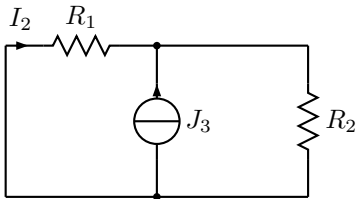
$$\begin{aligned} R_1 &= 1 \, \Omega & R_2 &= 2 \, \Omega & E_1 &= 12 \, \text{V} \\ E_2 &= 3 \, \text{V} & J_3 &= 2 \, \text{A}. \end{aligned}$$

Käsitellään yksi lähde kerrallaan, muut lähteet sammutetaan. Sammutettu jännitelähde vastaa oikosulkua ja sammutettu virtalähde vastaa avointa piiriä.

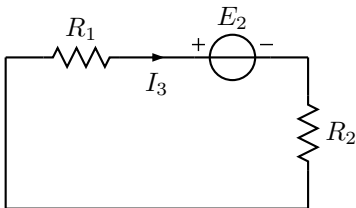
Sammutetaan jännitelähde $E_2 = 0$ ja virtalähde $J_3 = 0$.
Virta I_1 saadaan Ohmin lailla.

$$I_1 = \frac{E_1}{R_1 + R_2} = 4 \, \text{A}$$

Molemmat jännitelähteet on sammutettu. Virta I_2 saadaan virranjakosäännöllä.

$$I_2 = -\frac{R_2}{R_1 + R_2} J_3 = -\frac{4}{3} \, \text{A}$$

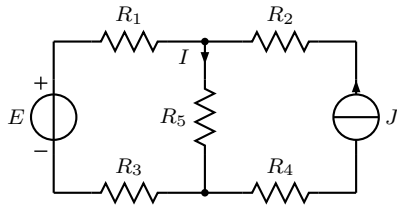
Nyt $E_1 = 0$ ja $J_3 = 0$.
Virta I_3 saadaan Ohmin lailla.

$$I_3 = -\frac{E_2}{R_1 + R_2} = -1 \, \text{A}$$

Kokonaisvirta on virtakomponenttien summa ja teho voidaan laskea kokonaisvirrasta:

$$I = I_1 + I_2 + I_3 = -\frac{5}{3} \, \text{A}, \quad P_1 = I^2 \cdot R_1 = \frac{25}{9} \, \text{W} \approx 2,78 \, \text{W}$$

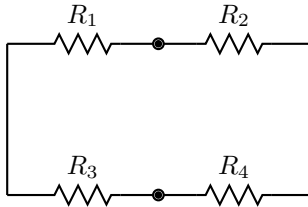
0.2

Laske Nortonin menetelmällä vastuksen R_5 virta I .

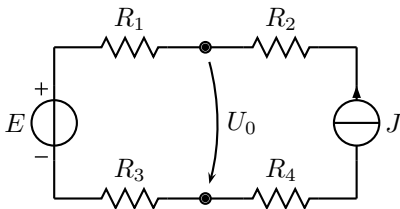
$$\begin{aligned} J &= 1 \text{ A} & E &= 2 \text{ V} & R_1 &= 1 \text{ } \Omega \\ R_2 &= 3 \text{ } \Omega & R_3 &= 5 \text{ } \Omega & R_4 &= 7 \text{ } \Omega \\ R_5 &= 9 \text{ } \Omega. \end{aligned}$$

Ratkaistaan ensin passiivisen piirin resistanssi:

$$R_N = R_1 + R_3 = 6 \text{ } \Omega$$

Seuraavaksi voidaan laskea tyhjäkäyntijännite.

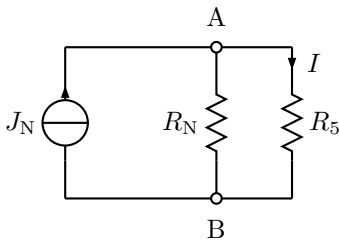

$$U_0 = (R_1 + R_3)J + E = 8 \text{ V}$$

Nortonin lähteen arvon (jonka olisi voinut laskea myös oikosulkuvirran avulla) on

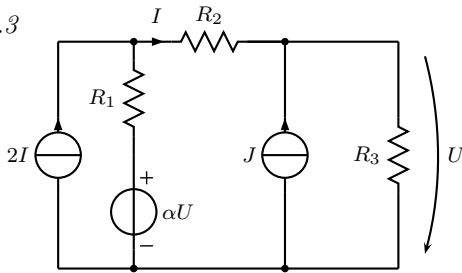
$$J_N = \frac{U_0}{R_N} = \frac{(R_1 + R_3)J + E}{R_1 + R_3} = J + \frac{E}{R_1 + R_3} = \frac{4}{3} \text{ A.}$$

Muodostetaan Nortonin lähde ja ratkaistaan kysytty virta.

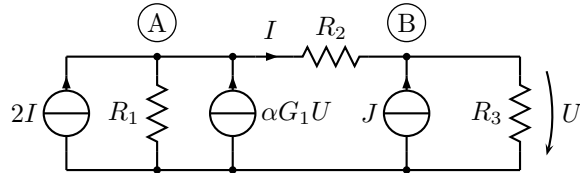
$$I = \frac{R_N}{R_N + R_5} J_N = \frac{2}{5} \cdot \frac{4}{3} \text{ A} = \frac{8}{15} \text{ A} \approx 0,533 \text{ A}$$

0.3

Laske jännite U .

$$R_1 = 1 \Omega \quad R_2 = 1/2 \Omega \quad R_3 = 1/3 \Omega$$

$$J = 2 \text{ A} \quad \alpha = 3.$$

$$\begin{bmatrix} G_1 + G_2 & -G_2 \\ -G_2 & G_2 + G_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} U_A \\ U_B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2I + \alpha G_1 U \\ J \end{bmatrix}$$

Piiristä nähdään, että $I = G_2(U_A - U_B)$ ja $U = U_B$.

Siirretään ohjatuista lähteistä syntyneet termit yhtälön oikealta puolelta sen vasemmalle puolelle:

$$\begin{bmatrix} G_1 - G_2 & G_2 - \alpha G_1 \\ -G_2 & G_2 + G_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} U_A \\ U_B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ J \end{bmatrix}$$

Sijoitetaan annetut lukuarvot:

$$\begin{bmatrix} -1 & -1 \\ -2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} U_A \\ U_B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

Ratkaistaan U_B :

$$U_B = \frac{\begin{vmatrix} -1 & 0 \\ -2 & 2 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} -1 & -1 \\ -2 & 5 \end{vmatrix}} = \frac{-2}{-5-2} \text{ V} = \frac{2}{7} \text{ V}$$